

at være umiskjendelige Tegn til, at den i Løbet af de sidste 30 Aar jevnt vøgende Foretagelse saand i vor Handelsstand i Forbindelse med den forøgede Nationalformue er paa gode Veie til at arbejde sig frem imod det Maal, at bringe mere ud af Kjøbenhavns gode Beliggenhed end det at tjene som Stapelplads for det indenrigske og nærmeste svenske Opland.

Om det end maa indrømmes, at Kjøbenhavns Beliggenhed paa en mindre Ø og Manglen af de nødvendige dominerende Kapitaler maa formenes at ville lægge den store Hindringer iveien for at kunne blive en stor Verdenshandelsstad, saa tro vi ikke, at det er for sangvinisk at antage, at den for mange Artiflers Vedkommende maatte kunne blive et Centrum for Hovedomsætningen paa Østersøen og hele Norden. Den stadigt vøgende Benyttelse af Kjøbenhavns Havn som Anløbssted for Dampskibe viser hen herpaa, og gjennem denne lettere stadige Kommunikation fremfalder allerede nu en ikke saa ganske ringe Varetrafik.

Den omsigtsfulde og energiske Bestyrelse af Kjøbenhavns Havnevesen har i betydelig Grad forbedret Havnen og arbejder endnu stadigt derpaa, og det turde ikke være overdrevent at tilkjende dens Arbejde en væsentlig Del i den i de sidste Aar sig udviklende direkte amerikanske Forbindelse, der i sig sandsynligen indeholder Spiren til yderligere Udvikling, idet Havnens Dybde gjør det muligt for den kjøbenhavnske Handlende at modtage de store Ladninger af saadanne oversøiske Produkter, som synes at skulle blive en Faktor i den hele europæiske Økonomi og som herfra billigt og lettest kunne fordeles til de mindre Forbrugere i Ind- og Udlandet og overføres paa saadanne Fartøier, der passe for de mindre dybe Havne i Østersøen.

En saadan ved naturlige Forhold fremkaldt Omsætning, der atter med Nødvendighed drager anden mere forskjelligartet med sig, er efter Kommissionens Formening af langt større Betydning end den Mellemandel, som mulig kunde erhverves ved forandret Handelspolitik og Toldlovgivning i andre Lande, som jo ogsaa lige saa godt kan vende sig mod os.

Det kan saaledes ikke benægtes, at der er flere gunstige Momenter tilstede for en større og livligere Udvikling af Handelskrøet i Kjøbenhavn, og vor Handelsstand har ogsaa alt paa flere Omraader vist, at den forstaaer og vil benytte disse Momenter. Handelen vil imidlertid dog næppe kunne forventes at tage det ønskelige større Opsving i en nærmere Fremtid, medmindre den støttes af Statsmagten, og efter Kommissionens Anskuelse er der derfor en stærk Opfordring for Regjeringen til paa sin Side ikke alene at rydde Hindringer afveien, som muligt den bestaaende Lovgivning maatte reise imod Udviklingen, men ogsaa til positivt at skaffe saadanne Indretninger, som kunne fremme den, og som det, netop fordi det gjælder om Institutioner, der skulle tjene en forøget og ny Virksomhed i dens første Udvikling, ikke kan ventes at faa tilvejebragt ved privat Initiativ.

Til Begrundelse af Kravet paa Statsmagtens direkte Mellekomst til Tilvejebringelsen af forholdsvis kostbare Anlæg i og ved Kjøbenhavn, troer Kommissionen at maatte henvide til, at foruden den Støtte Handelen er for en anden af Danmarks naturlige Erhvervsfilder, Skibsfarten, er den ogsaa Agerbrugets væsentligste Forbundsstøtte, og det vil næppe kunne bestrides af Noget, at Udviklingen af en kraftig, uafhængig og under gunstige Vilkaar arbejdende Handelsstand er en Hovedbetingelse for Landets hele Fremskridt. Dette naaes bedst ved, at Landets største By, der paa Grund af sin større Folkemængde altid vil kræve en betydelig Varetilførsel til Konsumen, tillige sættes i Stand til i fuldeste Maal at kunne benytte sin Beliggenhed til Deltagelse i den store Handel, det vil sige den, der ikke alene tjener sin nærmeste Kreds som Kjøber og Sælger, men i sin formidrende Virksomhed er beredt paa at benytte Konjunkturerne andetsteds. Man troer desuden at kunne henvide til de Foranstaltninger, der paa saa mange Maader ere trufne for at de enkelte Steder i Landet i videste Omfang kunne drage Fordel af de Forbedringer af Kommunika-